

Sygn. akt III C 890/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Justyna Pikulik
Protokolant:	stażysta Justyna Zarzecka

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2020 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej A. P. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 6.571,37 zł (sześć tysięcy pięćset siedemdziesiąt jeden złotych trzydzieści siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 3 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i dalej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

2. w pozostałej części powództwo oddala;

3. zasądza od pozwanej A. P. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.846 zł (dwa tysiące osiemset czterdzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 890/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 kwietnia 2018 roku powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, na podstawie którego pozwana A. C. zostanie zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda kwoty 6.571,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia 14 maja 2015 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dysponuje prawidłowo wypełnionym wekslem własnym z klauzulą bez protestu wystawionym przez A. C.. Powód nabył wszystkie prawa z przedmiotowego weksla przez indos od Banku (...). Weksel ten nie został wykupiony do dnia wniesienia pozwu.

W toku sprawy na podstawie danych z PESEL- SAD ustalono, że obecnie pozwana nazywa się A. P..

Zarządzeniem z dnia 16 kwietnia 2019 r. ustanowiono dla pozwanej A. P. nieznaną z miejsca pobytu kuratora.

W odpowiedzi na pozew kurator wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu ewentualnych kosztów postępowania w sprawie oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia według norm przepisanych.

W uzasadnieniu kurator zakwestionował załączoną do pozwu kserokopię weksla własnego, wskazując, że powyższa kserokopia nie może stanowić podstawy do zasądzenia roszczenia na rzecz powoda. Podniósł także, że przeniesienie wierzytelności przez indos na rzecz powoda jest nieważne. Wskazał także, że na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów nie można również stwierdzić, aby pozwana została wezwana przez powoda do zapłaty rzekomego zadłużenia, co skutkuje niezasadnością żądania odsetkowego, gdyż posiadacz weksla może ich dochodzić nie od dnia przedstawienia weksla do zapłaty, które nie nastąpiło, a od dnia w którym wystawca mógł dokonać oględzin weksla. Powód nie wykazał, aby on lub jego poprzednik prawny kiedykolwiek poinformował pozwaną o możliwości i miejscu zapoznania się z oryginałem weksla.

Strona powodowa w replice na odpowiedz na pozew z dnia 10 lipca 2020 r. przedłożyła zawiadomienie z dnia 20 maja 2015 r. o uzupełnieniu weksla i wyznaczeniu terminu płatności sumy wekslowej wraz z książką nadawczą na okoliczność wezwania pozwanej do wykupu weksla. Ponadto powód wskazał, że bezzasadny jest zarzut nieważności indosu, bowiem został on napisany na wekslu, zostało zatem wykazane umocowanie osoby podpisującej indos do działania w imieniu indosanta.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 czerwca 2012 roku w S. pozwana A. C. (obecnie C.- P.) wystawiła na rzecz Banku (...) weksel własny in blanco.

Bank (...) uzupełnił weksel in blanco wystawiony przez pozwaną A. C. (obecnie C.- P.). Zgodnie z jego treścią pozwana miała dnia 13 maja 2015 roku zapłacić bez protestu za weksel własny na zlecenie Banku (...) sumę 6.571,37 złotych. Jako miejsce płatności weksla wpisano S..

13 kwietnia 2015 r. Bank (...) indosował weksel poprzez napisanie na nim „Dnia 13 kwietnia 2015 r. ustępujemy bez odpowiedzialności (...) Bank (...) S. A., ale nie na jego zlecenie”. W imieniu indosanta działał należycie umocowany W. M..

Dowód:

- wypełniony weksel in blanco – kserokopia k. 13

-wypełniony weksel in blanco oryginał- k.13 akt sprawy Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie sygn. akt III C 881/17 – k. 13,

- pełnomocnictwo z załącznikami – k. 14-16v, k.14-17 akt sprawy Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie sygn. akt III C 881/17

-polecenie przelewu k.80

Pismem z dnia 20 maja 2015 r. (...) Bank (...) spółka akcyjna w W. zawiadomił pozwaną A. C. (obecnie C.-P.), że przystępuje do uzupełnienia weksla własnego zgodnie z treścią deklaracji wekslowej podpisanej w dniu 3 lipca 2012 r. W ww. piśmie wskazano, że suma wekslowa, jaką należy uiszczyć wynosi 6.500,14 zł co stanowi równowartość kwoty poręczonej na rzecz Banku (...), a kwota ta winna zostać uiszczona w dniu 3 czerwca 2015 r. w siedzibie (...) Banku (...) S.A. w S. przy ul. (...) lub wpłacona w terminie 14 dni na wskazane konto ww. banku. Ww. pismo zostało przez powoda nadane w dniu 26 maja 2015 r.

Dowód:

-zawiadomienie o uzupełnieniu weksła z 20.05.2015 r. wraz z dowodem nadania k. 69-72

W dniu 28 października 2016 roku (...) Bank (...) spółka akcyjna w W. zmienił nazwę na (...) Bank spółka akcyjna w W..

Niesporne

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

(...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko pozwanej A. P. zasługiwało na uwzględnione w całości co do należności głównej i w części co do roszczenia odsetkowego.

Zgodnie z przepisem art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 160) weksel własny zawiera:

- 1) nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
- 2) przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
- 3) oznaczenie terminu płatności;
- 4) oznaczenie miejsca płatności;
- 5) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
- 6) oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu;
- 7) podpis wystawcy weksłu.

Zgodnie z przepisem art. 104 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksłu własnego jest taka sama, jak akceptanta weksłu trasowanego.

Przepis art. 28 Prawa wekslowego stanowi, że przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksłu w terminie płatności. W razie niezapłacenia służy posiadaczowi weksłu, chociażby był wystawcą, bezpośrednie roszczenie z weksłu przeciw akceptantowi o wszystko, czego żądać można na podstawie art. 48 i 49.

Zgodnie z przepisem art. 48 Prawa wekslowego posiadacz weksłu może żądać od zobowiązanego zwrotnie:

- 1) nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, jeżeli je zastrzeżono;
- 2) odsetek od wysokości sześć od sta, a przy weksłach, wystawionych i płatnych w Polsce, odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia płatności;
- 3) kosztów protestu, dokonanych zawiadomień, tudzież innych kosztów;
- 4) prowizji komisowej, która w braku umowy wynosi jedną szóstą od sta od sumy wekslowej i nie może przekroczyć tej stopy.

W przypadku zwrotnego poszukiwania przed płatnością będzie potrącone dyskonto od sumy wekslowej. Dyskonto oblicza się według stopy dyskontowej Banku (...) w dniu zwrotnego poszukiwania w miejscu zamieszkania posiadacza.

Zgodnie z art. 11 i 14 prawo wekslowego każdy weksel można przenieść przez indos, chociażby nie był wystawiony wyraźnie na zlecenie. Jeżeli wystawca umieścił w weksłu wyrazy "nie na zlecenie" lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu. Weksel można indosować również na trasata bez względu, czy przyjął on weksel, czy nie, a także na wystawcę lub na każdą inną osobę, wekslowo zobowiązaną. Osoby te mogą weksel dalej indosować. Indos przenosi wszystkie prawa z weksłu.

Stosownie do treści przepisu art. 16 Prawa wekslowego, będzie uważany za prawnego posiadacza, kto ma weksel i wykaże prawo swoje nieprzerwanym szeregiem indosów, chociażby ostatni indos był in blanco. Przekreślone indosy uważa się w tym względzie za nieistniejące. Gdy po indosie in blanco następuje dalszy indos, uważa się, że indosant, który go podpisał, nabył weksel na mocy indosu in blanco. Jeżeli kto przez jakkolwiek wypadek utracił posiadanie weksłu, posiadacz, który wykaże swe prawo według przepisów ustępu poprzedzającego, będzie obowiązany do wydania weksłu tylko, jeżeli go nabył w złej wierze albo jeżeli przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Wskazać należy, że ten, kto dochodzi zapłaty jako wierzyciel wekslowy, musi tylko przedłożyć dokument weksla, na który się powołuje i wykazać swą tożsamość z osobą remitenta. Dowód przeciwny, a więc nieistnienia wierzytelności, zostaje przerzucony na dłużnika, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla.

Złożony przez stronę powodową weksel spełnia warunki formalne wskazane w przepisie art. 101 Prawa wekslowego, a zatem może stanowić podstawę dochodzenia roszczeń przeciwko wystawcy weksla własnego.

Ponadto powód wykazał skuteczność indosu i możliwości dochodzenia praw z weksla stosownie do art. 11, 14 i 16 prawa wekslowego.

Wreszcie powód wykazał legitymację do dochodzenia roszczenia nie tylko wobec wystawcy weksla, ale i poręczyciela, stosownie do art. 30-32 prawa wekslowego.

Zobowiązanie wekslowe (również z weksla in blanco) ma samodzielny i abstrakcyjny charakter oraz jest niezależne od podstawy prawnej jego zaciągnięcia. Remitentowi przysługuje, zatem w stosunku do wystawcy zarówno roszczenie ze stosunku podstawowego, jak i z weksla, przy czym może on uzyskać zaspokojenie wierzytelności tylko raz i do niego należy wybór roszczenia.

Odnosząc się do zarzutów kuratora wskazać należy, że oryginał weksla znajduje się w dołączonych aktach I C 881/17 i kurator mógł, jak też zrobił to Sąd, zapoznać się z oryginałem weksla na rozprawie. Zatem zarzut, że powód opiera żądanie na kserokopii weksla jest niezasadny.

Za nietrafny należało również uznać zarzut braku skuteczności przeniesienia roszczenia przez indos. Kurator nie sprecyzował swojego zarzutu, a w ocenie Sądu fakt przejścia na powoda wystawionego przez pozwanego weksla in blanco w drodze indosu, nie budzi wątpliwości. Powód wykazał należyte umocowanie W. M. do dokonywania indosu. Jest on również opatrzony pieczęciami indosanta. Tym samym, w ocenie Sądu, należy uznać indos za skuteczny.

Zasadny okazał się jedynie częściowo ostatni z zarzutów kuratora, a mianowicie co do żądania odsetkowego. Powód w pozwie domagał się zasądzenia na jego rzecz odsetek od dnia 14 maja 2015 r., tj. od dnia następnego po uzupełnieniu weksla. Tymczasem, posiadacz weksla może dochodzić odsetek nie od dnia przedstawienia weksla do zapłaty, które nie nastąpiło, a od dnia w którym wystawca mógł dokonać oględzin weksla. Wskazać należy, że zobowiązanie wekslowe istnieje bez względu na fakt przedstawienia weksla do zapłaty, zaś jego nieprzedstawienie ma wpływ jedynie na kwestię naliczania odsetek od sumy wekslowej. Ewentualny bowiem brak przedstawienia do zapłaty weksla ma wpływ wyłącznie na to, czy od sumy wekslowej można żądać odsetek. Przedstawienie weksla do zapłaty nie jest warunkiem powstania roszczenia wekslowego.

Stosownie do art. 5 prawa wekslowego odsetek od sumy wekslowej można żądać jedynie, gdy zastrzeżono je w wekslu i na warunkach ww. przepisu. Stosownie zaś do art. 38 prawa wekslowego posiadacz weksłu, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich.

Ewentualne zaniechanie przez wierzyciela czynności wymienionej w art. 38 Prawa wekslowego (nieprzedstawienie weksla własnego do zapłaty) przed wytoczeniem powództwa nie zwalnia wystawcy weksla z obowiązku zapłaty sumy wekslowej, (orz. SN z 05.08.2004 r., III CK 316/03), lecz ma skutek jedynie w zakresie oceny zasadności roszczeń

ubocznych. Mając jednak na względzie, że już chociażby samo złożenie weksla przy pozwie o nakaz zapłaty jest dostateczne do uzasadnienia roszczenia o odsetki (por. postanowienie z dnia 22 lutego 1968 r. I CZ 115/67), na gruncie niniejszej sprawy zarzut kuratora mógł zatem co najwyżej odnieść skutek w zakresie żądania odsetek za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia doręczenia pozwanym odpisu pozwu (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 grudnia 2006 r. VI ACA 518/06). Analizowany art. 38 prawa wekslowego nie pozbawia wierzyciela wekslowego możliwości domagania się zapłaty przez dłużnika odsetek ustawowych. Jednakże jedynie przy spełnieniu wymogu przedstawienia weksla, niezapłacenie sumy wekslowej powoduje opóźnienie po stronie dłużnika od dnia płatności weksla. W przeciwnym razie opóźnienie powstaje dopiero po dacie przedstawienia weksla do zapłaty. W orzecznictwie podkreśla się, że nieprzedstawienie weksla do zapłaty jego wystawcy rodzi co do odsetek tylko ten skutek, że wierzyciel wystawcy, będący posiadaczem weksla, może ich dochodzić nie od dnia przedstawienia weksla do zapłaty, którego nie było, ale od dnia, w którym wystawca weksla mógł dokonać oględzin tego dokumentu i stwierdzić czy istnieje jego zobowiązanie wekslowe (tak SN w wyroku z dnia 23 listopada 2004 r. w sprawie I CK 224/04, LEX nr 277075).

W analizowanej sprawie kurator wskazywał, że powód nie wykazał faktu, że przed wytoczeniem powództwa skutecznie przedstawił pozwanym weksel do wykupu. Z twierdzeniem tym nie sposób się zgodzić, albowiem powód przedłożył pismo z dnia 20 maja 2015 r. wraz z dowodem nadania, w którym (...) Bank (...) spółka akcyjna w W. zawiadomił pozwaną A. C. (obecnie C.-P.), że przystępuje do uzupełnienia weksla własnego zgodnie z treścią deklaracji wekslowej podpisanej w dniu 3 lipca 2012 r. W ww. piśmie wskazano, że suma wekslowa, jaką należy uiścić wynosi 6.500,14 zł co stanowi równowartość kwoty poręczonej na rzecz Banku (...), a kwota ta winna zostać uiszczona w dniu 3 czerwca 2015 r. w siedzibie (...) Banku (...) S.A. w S. przy ul. (...) lub wpłacona w terminie 14 dni na wskazane konto ww. banku. Ww. pismo zostało przez powoda nadane w dniu 26 maja 2015 r. Jednocześnie mając na uwadze treść art. 455 kodeksu cywilnego zgodnie z treścią którego jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Mając na względzie datę wskazaną w ww. wezwaniu do zapłaty, oraz datę doręczenia pisma z dnia 20 maja 2015 r., pozwana od dnia 3 czerwca 2015 r. pozostawała w zwłoce ze spełnieniem świadczenia, które w tej dacie stało się wymagalne, zatem od tej daty na rzecz powoda zasądzono odsetki od zasądzonej kwoty, z zastrzeżeniem, że od dnia 1 stycznia 2016 r. powodowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Podstawą prawną żądania odsetkowego jest art. 481 § 1 k.c., który stanowi, iż jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Mając na uwadze powyższe - przyjmując, że przedstawiony przez powoda weksel jest ważny i skutecznie indosowany oraz skutecznie przedstawiony do zapłaty, Sąd w punktach I i II wyroku zasądził od pozwanej A. P. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 6.571,37 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 3 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i dalej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie, tj. w zakresie żądania odsetkowego, powództwo oddalił.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie złożonych przez powoda dokumentów, co do których ważności i prawdziwości nie powziął wątpliwości, które nie zostały skutecznie podważone przez pozwanych, a których wartość dowodowa oceniono jak wyżej.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 3 na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800). Uznając, iż zachodzą podstawy do obciążenia pozwanej całością kosztów procesu poniesionych przez powoda Sąd w punkcie III sentencji wyroku zasądził więc od pozwanej A. P. na rzecz powoda kwotę 2.846 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na powyższą kwotę składały się oprócz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.800 zł, również opłata sądowa od pozwu w wysokości 329 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz zaliczka na poczet wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego w wysokości 700 zł. Powód tytułem

zaliczki na poczet wynagrodzenia kuratora uiścił kwotę 1.000 zł, stąd też zarządzeniem z dnia 29 października 2020 r. Przewodniczący zarządził zwrot kwoty 300 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na kuratora.

Sygn. akt III C 890/19

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.
3. Postanowienie z dnia 29.10. 2020 r. o przyznaniu kuratorowi wynagrodzenia prawomocne z dniem 06.11.2020 r.;
4. Wypłacić kuratorowi wynagrodzenie zgodnie z treścią prawomocnego postanowienia;
5. Zwrócić się do pełnomocnika powoda o wskazanie numeru rachunku bankowego na który ma zostać powodowi zwrócona niewykorzystana część zaliczki na poczet wynagrodzenia kuratora;
6. Zarządzenie wykonać w terminie 10 dni.
7. Akta przedłożyć z pismem lub za 21 dni od wykonania z zpo.

16.11.2020 r.

SSR Justyna Pikulik